

NACIONALINĖ TEISMŲ ADMINISTRACIJA

Biudžetinė įstaiga, L. Sapiegos g. 15, LT-10312 Vilnius, tel. (8 5) 268 5186, el. p. info@teismai.lt.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188724424

Teisėjų tarybai

2024-02-

Nr. 4R-

DĖL DUOMENŲ APSAUGOS PAREIGŪNO ATASKAITOS PATEIKIMO

Atsižvelgdami į tai, kad teismų sistemos duomenų apsaugos pareigūnas, vadovaujantis Bendrojo duomenų apsaugos reglamento 38 straipsnio 4 dalimi, tiesiogiai atsiskaito duomenų valdytojo aukščiausio lygio vadovybei, Teisėjų tarybai teikiame Lietuvos Respublikos teismų ir Nacionalinės teismų administracijos duomenų apsaugos pareigūno 2024 m. vasario 14 d. ataskaitą Nr. 3R-354 (toliau – ataskaita).

Ataskaita bus pristatyta artimiausio eilinio Teisėjų tarybos posėdžio metu.

Teisėjų tarybai siūlytina pavesti Nacionalinei teismų administracijai išsiųsti ataskaitą Lietuvos Respublikos teismams.

PRIDEDAMA. Ataskaita, 5 lapai.

Direktorė

Natalija Kaminskienė

LIETUVOS RESPUBLIKOS TEISMŲ IR NACIONALINĖS TEISMŲ ADMINISTRACIJOS DUOMENŲ APSAUGOS PAREIGŪNO ATASKAITA

2024 m. vasario 14 d. Nr. 3R-354
Vilnius

Pagrindiniai 2023 metais atlikti darbai asmens duomenų apsaugos srityje

2023 metais, kaip ir 2021–2022 metais, didelis dėmesys skirtas asmens duomenų apsaugos kultūros stiprinimui teismuose ir teismų sistemos darbuotojų, tvarkančių asmens duomenis, informuotumo didinimui asmens duomenų apsaugos srityje, siekiant užtikrinti, kad asmens duomenų tvarkymas atitiktų Bendrojo duomenų apsaugos reglamento (BDAR) ir kitų teisės aktų, reglamentuojančių asmens duomenų tvarkymą ir apsaugą, reikalavimus:

- pritarta poreikiui pakeisti uždaruose teismo posėdžiuose nagrinėjamos bylos proceso dalyvių – fizinių asmenų – vardų ir pavardžių neviešinimo teismo posėdžių tvarkaraščiuose koncepciją;

- Teisėjų padėjėjų asociacijos nariams teismų sistemos duomenų apsaugos pareigūnas vedė mokymus „Asmens duomenų apsauga ir jos taikymas teismuose“;

- teismų raštinių darbuotojams teismų sistemos duomenų apsaugos pareigūnas pristatė pranešimą „Asmens duomenų tvarkymas teismuose“ ir aptarė teismų raštinių darbuotojams aktualius asmens duomenų tvarkymo klausimus;

- suorganizuotas nuotolinis teismų darbuotojų, koordinuojančių asmens duomenų apsaugos klausimus teismuose, susitikimas-diskusija „Asmens duomenų tvarkymas teismuose“, kurio metu teismų sistemos duomenų apsaugos pareigūnas aptarė teismams aktualius asmens duomenų tvarkymo klausimus;

- suorganizuotas Teisėjų tarybos ir Nacionalinės teismų administracijos (toliau – Administracija) atstovų susitikimas su žurnalistais, kurio metu aptartos informacijos apie bylas teikimo aktualijos;

- peržiūrėta ir atnaujinta teismams aktuali informacija dėl asmens duomenų tvarkymo ir apsaugos, skelbiama teismų intraneto dažniausiai užduodamų klausimų (D.U.K.) skiltyje;

- peržiūrėti ir teismams pagal kompetenciją persiųsti **542** iš trečiųjų asmenų gauti **pranešimai** dėl viešai paskelbtų galimai tinkamai nenuasmenintų teismų procesinių sprendimų;

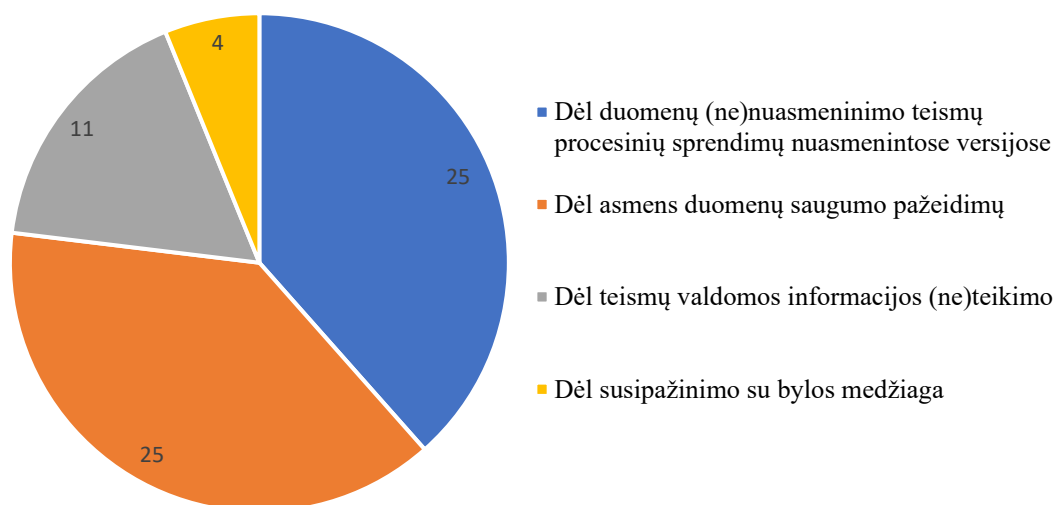
- teismams suteiktos **78 konsultacijos** asmens duomenų tvarkymo klausimais.

Konsultacijos asmens duomenų tvarkymo klausimais

Teismų sistemos duomenų apsaugos pareigūnas 2023 m. teikė konsultacijas teismų darbuotojams asmens duomenų tvarkymo klausimais: iš viso 2023 m. suteikė 78 konsultacijas, iš jų – 31 telefonu, 47 – el. paštu (2022 m. suteikė 90 konsultacijų, iš jų – 53 telefonu, 37 – el. paštu, 2021 m. suteikė 84 konsultacijas, iš jų – 56 telefonu, 28 – el. paštu).

2023 m., kaip ir 2021–2022 metais, teismų darbuotojams, tvarkantiems asmens duomenis, išlieka aktualūs BDAR įgyvendinimo ir taikymo klausimai, ypač dėl reagavimo į galimus asmens duomenų saugumo pažeidimus, teismų procesinių sprendimų nuasmeninimo ir žurnalistų bei kitų asmenų prašymų pateikti teismo valdomą informaciją vertinimo asmens duomenų apsaugos kontekste.

2023 m. dažniausiai teismų užduodami klausimai

Tinkamai nenuasmeninti teismų procesiniai sprendimai kaip asmens duomenų saugumo pažeidimai

2023 metais Administracija pagal kompetenciją teismams persiuntė iš trečiųjų asmenų gautus pranešimus dėl 542 viešai paskelbtų galimai tinkamai nenuasmenintų teismų procesinių sprendimų (2022 metais tokių pranešimų buvo 523, 2021 metais – 312), iš kurių 328 atvejai (2022 metais – 323 atvejai, 2021 metais – 182 atvejai) teismų buvo įvertinti kaip asmens duomenų saugumo pažeidimai (kai iš nenuasmenintų duomenų buvo galima nustatyti byloje dalyvavusio asmens tapatybę) ir užfiksuoti teismų asmens duomenų saugumo pažeidimų žurnaluose Asmens duomenų tvarkymo teismuose taisyklių, patvirtintų Teisėjų tarybos 2018 m. rugpjūčio 31 d. nutarimu Nr. 13P-80-(7.1.2), nustatyta tvarka.

Pažymėtina, kad 2023 metais, kaip ir 2021–2022 metais, išlieka ta pati tendencija – dėl žmogiškosios ir (ar) techninės klaidos dažniausiai lieka nenuasmeninti pavieniai viešai neskelbtini duomenys, tokie kaip:

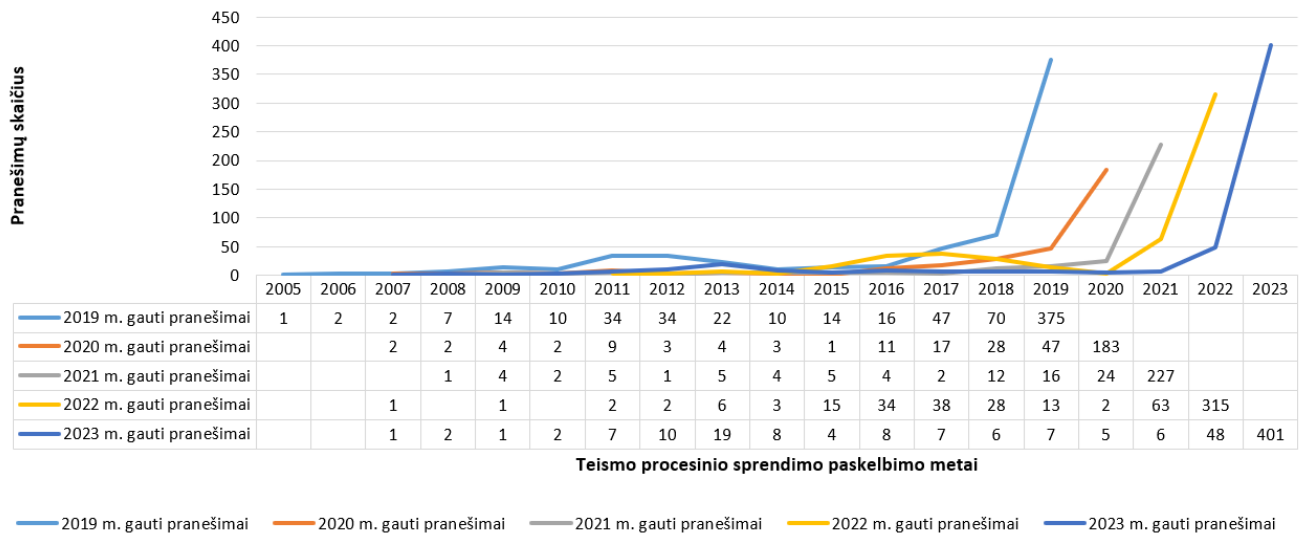
- byloje dalyvavusio asmens vardas ir (ar) pavardė;
- byloje dalyvavusio asmens gimimo data;
- byloje dalyvavusio asmens gyvenamosios vietos ar nekilnojamojo turto adresas;
- privalomo registruoti turto unikalus numeris ir (ar) adresas ir pan.

Vis dėlto, 2023 metais pasitaikė atvejų, kai teismai sužinojo apie viešai paskelbtas visiškai nenuasmenintas teismų procesinių sprendimų versijas – 13 atvejų (2022 metais – 12 atvejų, 2021 metais – 8 atvejai), iš kurių 3 atvejais nenuasmenintos teismų procesinių sprendimų versijos buvo paskelbtos 2023 metais. Teismai, sužinoję apie tokius pažeidimus, operatyviai atliko veiksmus, numatytus reagavimo į informaciją dėl galimai tinkamai nenuasmeninto teismo procesinio sprendimo proceso schemoje, ir, įvertinę duomenų subjektų teisėms ir laisvėms galintį kilti pavojų, apie tai pranešė Valstybinei duomenų apsaugos inspekcijai bei duomenų subjektams.

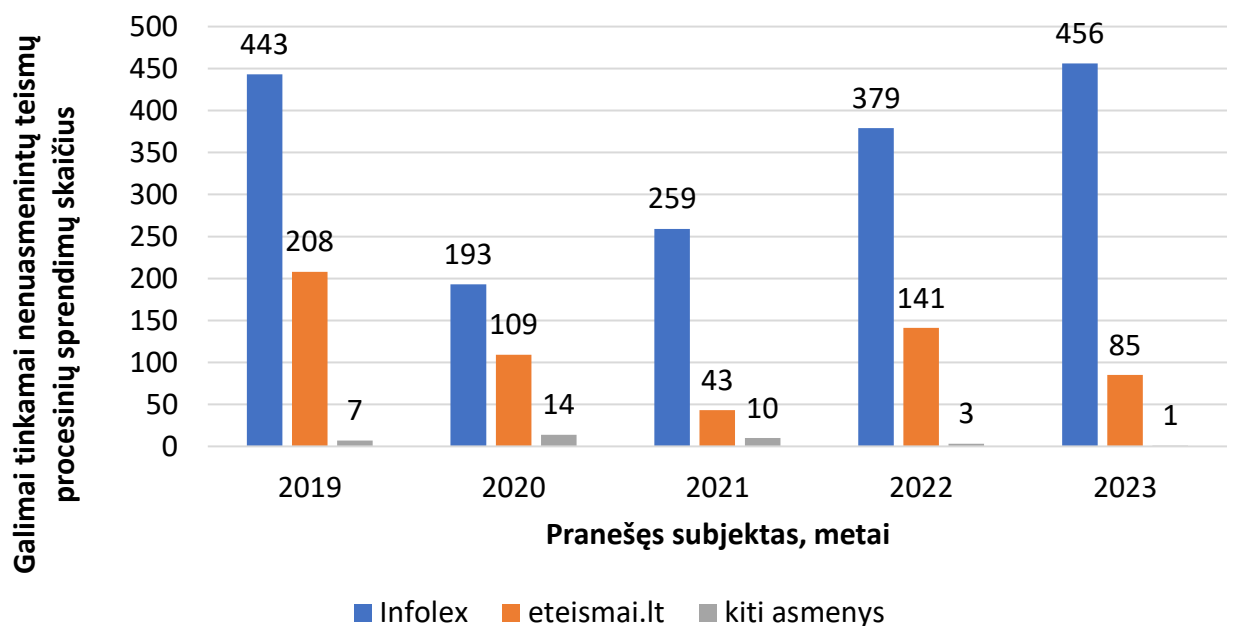
Iš minėtų 542 viešai paskelbtų galimai tinkamai nenuasmenintų teismų procesinių sprendimų 141 sprendimas buvo viešai paskelbtas 2007–2022 metais ir 401 sprendimas – 2023 metais.

2019–2023 metais gautų pranešimų dėl galimai tinkamai nenuasmenintų procesinių sprendimų (pagal sprendimų paskelbimo metus ir pagal pranešusį subjektą) palyginimas pateikiamas diagramose.

Pranešimai dėl viešai paskelbtų galimai tinkamai nenuasmenintų teismų procesinių sprendimų (pagal sprendimo paskelbimo metus)

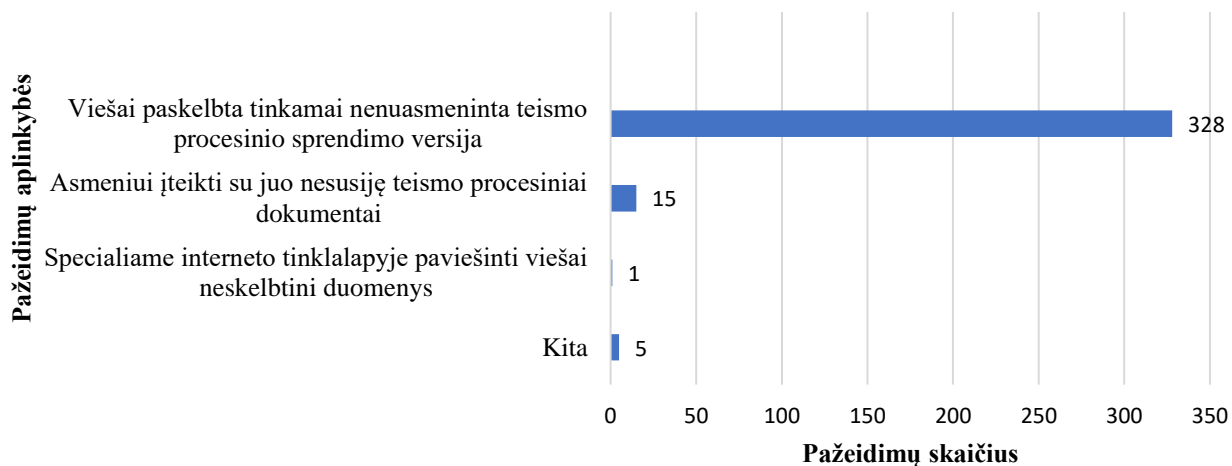

Pranešimai dėl galimai tinkamai nenuasmenintų teismų procesinių sprendimų (pagal pranešusį subjektą)

Pažymėtina, kad viešai paskelbti tinkamai nenuasmeninti teismų procesiniai sprendimai 2023 metais (kaip ir 2021–2022 metais) sudarė didžiąją teismų asmens duomenų saugumo pažeidimų žurnaluose užfiksuotų pažeidimų dalį – 328 atvejai iš bendro 349 pažeidimų skaičiaus (atitinkamai 2022 metais 323 atvejai iš bendro 345 pažeidimų skaičiaus, 2021 metais – 182 atvejai iš bendro 212 pažeidimų skaičiaus).

Teismų asmens duomenų saugumo pažeidimo žurnaluose 2023 m. užfiksuoti pažeidimai

Rekomendacijos teismams

Siūlytina teismams:

1. Priminti teismų darbuotojams, kad:

1.1. į bylos šalių sąrašą neturėtų būti įvedami su byla nesusiję asmenys ir jiems neturėtų būti suteikiamas elektroninis matomumas bylos kortelei;

1.2. nepriklausomai nuo bylos tvarkymo formos išnagrinėtų bylų parengimo ir pateikimo susipažinti organizavimo tikslais bylų medžiagoje esantys asmens duomenys turi būti tvarkomi laikantis susipažinimą su išnagrinėtų bylų medžiaga bei asmens duomenų tvarkymą ir apsaugą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimų;

1.3. uždaruose teismo posėdžiuose nagrinėjamos bylos proceso dalyvių – fizinių asmenų – vardai ir pavardės gali būti viešinami teikiant informaciją apie teismuose nagrinėjamas bylas, išskyrus, jei informacija apie byloje dalyvaujančių fizinių asmenų tapatybę pagal įstatymą ar teismo sprendimu pripažinta nevieša;

1.4. vertinant žurnalistų prašymus pateikti teismo turimą informaciją, kurioje yra asmens duomenų, turi būti atriboti reikalavimai, taikomi žurnalisto vykdomam duomenų rinkimui, kurio tikslas – parengti publikaciją ar kitos formos kūrinį (toliau – publikacija), ir reikalavimai, taikomi publikacijos paskelbimui, siekiant išvengti viešojoje erdvėje garsiai nuskambančių atvejų, kai prisidengiant asmens duomenų apsaugos reikalavimais ribojamas duomenų prieinamumas žurnalistams, dėl ko nukenčia visuomenės teisė žinoti viešąjį interesą tenkinančią informaciją;

1.5. apie tai, kokie asmens duomenys ir kokia apimtimi yra reikalingi publikacijos rengimo stadijoje, gali spręsti tik pats žurnalistas ir būtent žurnalistas, kuriam perduoti asmens duomenys, prisiima visiška atsakomybę už tinkamą jų panaudojimą bei įvertinimą, kokius duomenis galės atskleisti publikacijoje, įvertinęs jų būtinumą, proporcingumą, galimybę nuasmeninti ir duomenų subjekto interesus.

2. Aktyviau komunikuoti apie jų nagrinėjamas visuomenės susidomėjimą keliančias bylas, sistemiškai (subalansuotai) taikant teisinį reguliavimą, atsisakant ydingos perteklinio nuasmeninimo ir turinio prasme „tuščių“ teismų interneto svetainėse skelbiamų pranešimų praktikos.

3. Gavus žurnalistų prašymus pateikti teismų valdomą informaciją, kurioje yra asmens duomenų, kiekvienu konkrečiu atveju vertinti asmens duomenų (ne)teikimo pagrįstumą, be kita ko, atsižvelgiant į Žurnalistų etikos inspektoriaus tarnybos parengtas gaires „Dėl informacijos, kuria disponuoja viešajame sektoriuje veikiančios institucijos ir kurioje esama asmens duomenų, teikimo žiniasklaidos atstovams“ (prieiga internete: <https://www.zeit.lt/data/public/uploads/2023/02/gaires-1.pdf>).

4. Priėmus sprendimą tenkinti žurnalisto prašymą pateikti teismo valdomą informaciją, kurioje yra asmens duomenų, aiškiai iškomunikuoti pačios žiniasklaidos atsakomybę už netinkamą asmens duomenų naudojimą publikacijose.

Įvertinus Administracijoje gaunamų pranešimų dėl galimai netinkamai nuasmenintų teismų procesinių sprendimų skaičių ir tai, kad 2023 metais teismuose dėl žmogiškosios teismų darbuotojų klaidos įvyko ir kitų asmens duomenų saugumo pažeidimų, aktualios išlieka rekomendacijos, pateiktos ankstesnėse teismų sistemos duomenų apsaugos pareigūno ataskaitose (2023 m. vasario 1 d. ataskaita Nr. 3R-233, 2022 m. vasario 9 d. ataskaita Nr. 3R-319, 2021 m. vasario 1 d. ataskaita Nr. 3R-294, 2020 m. vasario 21 d. ataskaita Nr. 3R-434).

Tolesni darbai ir iššūkiai

2024 metais ir toliau bus siekiama didinti teismų darbuotojų, tvarkančių asmens duomenis, informuotumą asmens duomenų apsaugos srityje, kad asmens duomenų tvarkymas teismuose atitiktų teisės aktų, reglamentuojančių asmens duomenų tvarkymą ir apsaugą, reikalavimus.

Kaip ir ankstesniais metais, 2024 metais planuojamos teismų sistemos duomenų apsaugos pareigūno konsultacijos Administracijos organizuojamuose teismų darbuotojų kvalifikacijos kėlimo renginiuose (žmogiškųjų išteklių specialistų ir kanclerių, archyvarų, raštinių vedėjų, teismų atstovų ryšiams su žiniasklaida ir visuomene darbiniuose susitikimuose) bei susitikimas-diskusija su teismų darbuotojais, kuriems pavesta koordinuoti asmens duomenų apsaugos klausimus teismuose.

Teisėjų tarybai 2023 m. birželio 30 d. posėdyje pritarus poreikiui pakeisti uždaruose teismo posėdžiuose nagrinėjamos bylos proceso dalyvių – fizinių asmenų – vardų ir pavardžių neviešinimo teismo posėdžių tvarkaraščiuose koncepciją, bus peržiūrėtos ir atitinkamai patikslintos Teisėjų tarybos 2014 m. kovo 28 d. nutarimu Nr. 13P-51-(7.1.2) patvirtintų Informacijos apie teismų veiklą ir bylas teikimo viešosios informacijos rengėjams taisyklių nuostatos dalyje dėl proceso dalyvių duomenų, viešinamų teismo posėdžių tvarkaraščiuose, apimties.

Taip pat planuojama tęsti tarpinstitucinį dialogą su suinteresuotomis institucijomis teismų sistemai aktualiems asmens duomenų tvarkymo klausimams aptarti.

Parengė:

Teismų sistemos duomenų apsaugos pareigūnė

Inga Dauparaitė

DETALŪS METADUOMENYS	
Dokumento sudarytojas (-ai)	Nacionalinė teismų administracija
Dokumento pavadinimas (antraštė)	Dėl duomenų apsaugos pareigūno ataskaitos pateikimo
Dokumento registracijos data ir numeris	2024-02-14 Nr. 4R-299-(1.13.Mr)
Dokumento gavimo data ir dokumento gavimo registracijos numeris	-
Dokumento specifikacijos identifikavimo žymuo	ADOC-V1.0
Pagrindinio dokumento priedų skaičius	1
Pagrindinio dokumento pridedamų dokumentų skaičius	0
Parašo paskirtis	pasirašymas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Natalija Kaminskienė Direktorius
Parašo sukūrimo data ir laikas	2024-02-14 12:20:24 GMT+02:00
Parašo formatas	XAdES-A
Laiko žymoje nurodytas laikas	2024-02-14 12:20:35 GMT+02:00
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	ADIC CA-B
Sertifikato galiojimo laikas	2023-05-12 09:36:13 GMT+03:00 - 2026-05-11 09:36:13 GMT+03:00
Informacija apie būdus, naudotus metaduomenų vientisumui užtikrinti	-
Programinės įrangos, kuria naudojantis sudarytas elektroninis dokumentas, pavadinimas	Lietuvos teismų informacinė sistema
Informacija apie elektroninio dokumento ir elektroninio (-ių) parašo (-ų) tikrinimą (tikrinimo data)	Atitinka specifikacijos keliamus reikalavimus. Visi dokumente esantys elektroniniai parašai galioja. (2024-02-19 09:44:52)
Elektroninio dokumento nuorašo atspausdinimo data ir ją atspausdinęs darbuotojas	Nuorašą suformavo LITEKO 2024-02-19 09:44:52
Paieškos nuoroda	-
Papildomi metaduomenys	-